

UNCITRALIN SOVITTELUSÄÄNNÖT

SOPIMUSKAUSI

1 Artikla

- (1) Sopimuksesta tai muusta oikeussuhteesta aiheutuvien riitaisuuksien sovitteluun sovelletaan näitä sääntöjä, jos sopijapuolet ovat sopineet UNCITRALin sovittelusääntöjen soveltamisesta.
- (2) Sopijapuolet voivat sopia, että näitä sääntöjä tai jotakin niiden osaa ei sovelleta, taikka poiketa niistä.
- (3) Jos joku näiden sääntöjen kohta on ristiriidassa lain säännöksen kanssa, josta sopijapuolet eivät voi poiketa, sovelletaan kyseistä säännöstä.

SOVITTELUMENETTELYN ALOITTAMINEN

2 Artikla

- (1) Sovittelua ehdottava sopijapuoli lähettää toiselle sopijapuolelle kirjallisen ehdotuksen sovittelusta näiden sääntöjen nojalla ja yksilöi lyhyesti riitaisuuden kohteen.
- (2) Sovittelumenettely alkaa, kun toinen sopijapuoli hyväksyy sovitteluehdotuksen. Jos ehdotus hyväksytään suullisesti, se tulisi vahvistaa kirjallisesti.
- (3) Jos toinen sopijapuoli hylkää ehdotuksen, sovittelumenettelyä ei järjestetä.
- (4) Jos sovittelua ehdottanut sopijapuoli ei saa vastausta 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin ehdotus lähetettiin, tai muun ehdotuksessa mainitun ajan kuluessa, ehdotuksen katsotaan tulleen hylätyksi. Jos sovittelua ehdottanut sopijapuoli katsoo näin tapahtuneen, se ilmoittaa asiasta toiselle sopijapuolelle.

SOVITTELIJOIDEN LUKUMÄÄRÄ

3 Artikla

Sovittelijoita on yksi, elleivät sopijapuolet sovi kahdesta tai kolmesta sovittelijasta. Jos sovittelijoita on enemmän kuin yksi, heidän tulisi yleensä toimia yhdessä.

SOVITTELIJOIDEN NIMITTÄMINEN

4 Artikla

(1) (a) Kun sovittelijoita on yksi, sopijapuolten on pyrittävä pääsemään sopimukseen sovittelijasta;

(b) Jos sovittelijoita on kaksi, kumpikin sopijapuoli nimittää yhden sovittelijan;

(c) Jos sovittelijoita on kolme, kumpikin sopijapuoli nimittää yhden sovittelijan. Sopijapuolten on pyrittävä pääsemään sopimukseen kolmannesta sovittelijasta.

(2) Sopijapuolet voivat pyytää jonkin asianmukaisen järjestön tai henkilön apua sovittelijoiden nimittämiseksi. Erityisesti:

(a) Sopijapuoli voi pyytää tällaista järjestöä tai henkilöä suosittelemaan soveliaita henkilöitä sovittelijaksi; tai

(b) Sopijapuolet voivat sopia, että tällainen järjestö tai henkilö nimittää suoraan yhden tai useamman sovittelijan.

Suositellessaan tai nimittäessään henkilöitä sovittelijaksi järjestön tai henkilön on otettava huomioon seikat, joiden avulla todennäköisesti varmistetaan riippumattoman ja puolueettoman sovittelijan nimittäminen, ja sen on ainoan tai kolmannen sovittelijan ollessa kyseessä otettava huomioon, onko suotavaa nimittää sovittelija, joka edustaa eri kansallisuutta kuin sopijapuolet.

LAUSUNTOJEN ANTAMINEN SOVITTELIJALLE

5 Artikla

(1) Kun sovittelija¹ nimitetään, tämä pyytää kumpaakin sopijapuolta toimittamaan hänelle lyhyen kirjallisen lausuman, jossa kuvataan riidan yleisluonne ja riitakysymykset. Kumpikin sopijapuoli lähettää lausuntonsa jäljennöksen toiselle sopijapuolelle.

(2) Sovittelija voi pyytää kumpaakin sopijapuolta toimittamaan lisälausuman kannastaan sekä sitä tukevista toiseikoista ja perusteista samoin kuin kyseisen sopijapuolen aiheelliseksi katsomat asiakirjat ja muut todisteet. Sopijapuoli lähettää lausuntonsa jäljennöksen toiselle sopijapuolelle.

---

¹ Tässä ja kaikissa seuraavissa artikloissa termi ”sovittelija” tarkoittaa ainoaa sovittelijaa taikka kahta tai kolmea sovittelijaa sen mukaan, mistä on kyse.

(3) Sovittelija voi missä tahansa sovittelumenettelyn vaiheessa pyytää sopijapuolta toimittamaan sovittelijan tarpeelliseksi katsomia lisätietoja.

ASIAMIEN JA AVUSTAJA

6 Artikla

Sopijapuolen asiamiehinä tai avustajina voivat toimia sen valitsevat henkilöt. Näiden henkilöiden nimet ja osoitteet on ilmoitettava kirjallisesti toiselle sopijapuolelle ja sovittelijalle; ilmoituksessa on myös mainittava, koskeeko nimittäminen asiamiestä vai avustajaa.

SOVITTELIJAN TEHTÄVÄT

7 Artikla

(1) Sovittelija avustaa sopijapuolia riippumattomasti ja puolueettomasti niiden pyrkiessä riitaisuuden sovinnolliseen ratkaisuun.

(2) Sovittelijan on noudatettava objektiivisuuden, tasapuolisuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteita ja otettava huomioon muun muassa sopijapuolten oikeudet ja velvollisuudet, kyseisen alan kauppatala sekä riitaisuuteen liittyvät olosuhteet mukaan lukien mahdollinen sopijapuolten välinen aikaisempi käytäntö.

(3) Sovittelija voi suorittaa sovintomenettelyn asianmukaiseksi katsomallaan tavalla ottaen huomioon tapauksen olosuhteet, sopijapuolten mahdolliset toivomukset mukaan lukien sopijapuolen mahdollinen suullista käsittelyä koskeva pyyntö ja tarve ratkaista riitaisuus nopeasti.

(4) Sovittelija voi missä tahansa sovittelumenettelyn vaiheessa tehdä ehdotuksia riitaisuuden sopimiseksi. Ehdotusten ei tarvitse olla kirjallisia, eikä niihin tarvitse liittyä perusteluita.

HALLINNOLLINEN APU

8 Artikla

Sovittelumenettelyn helpottamiseksi sopijapuolet tai sovittelija sopijapuolten suostumuksella voivat järjestää soveliaan järjestön tai henkilön antamaan hallinnollista apua.

YHTEYDENPITO SOVITTELIJAN JA SOPIJAPUOLTEN VÄLILLÄ

9 Artikla

(1) Sovittelija voi kutsua sopijapuolet kanssaan neuvotteluun, tai hän voi olla niiden kanssa yhteydessä suullisesti tai kirjallisesti. Hän voi neuvotella sopijapuolten kanssa yhdessä tai kummankin kanssa erikseen.

(2) Elleivät sopijapuolet ole sopineet siitä, missä neuvottelut sovittelijan kanssa pidetään, sovittelija määrää neuvottelujen paikan neuvoteltuaan sopijapuolten kanssa ottaen huomioon sovintoneuvottelujen olosuhteet.

TIETOJEN PALJASTAMINEN

10 Artikla

Saatuun riitaisuutta koskevia tietoja sopijapuolelta sovittelija ilmoittaa näiden tietojen olennaisen sisällön toiselle sopijapuolelle, jotta toisella sopijapuolella on tilaisuus esittää asianmukaiseksi katsomansa selitys. Kun sopijapuoli antaa sovittelijalle tietoja sillä erityisehdolla, että tiedot on pidettävä salassa, sovittelija ei saa ilmaista niitä toiselle sopijapuolelle.

SOPIJAPUOLTEN YHTEISTYÖ SOVITTELIJAN KANSSA

11 Artikla

Sopijapuolet toimivat vilpittömin mielin yhteistyössä sovittelijan kanssa, ja pyrkivät erityisesti noudattamaan sovittelijan pyyntöjä, jotka koskevat kirjallisen aineiston ja todisteiden toimittamista sekä neuvotteluihin osallistumista.

SOPIJAPUOLTEN EHDOTUKSET RIITAISUUDEN RATKAISEMISEKSI

12 Artikla

Kumpikin sopijapuoli voi omasta aloitteestaan tai sovittelijan pyynnöstä esittää sovittelijalle ehdotuksia riitaisuuden ratkaisemiseksi.

SOVINTOSOPIMUS

13 Artikla

(1) Kun sovittelija katsoo, että on olemassa aineksia sovintoon, jonka sopijapuolet voisivat hyväksyä, hän laatii sovinnon ehdot ja esittää ne sopijapuolille kommentteja varten. Saatuaan sopijapuolten kommentit sovittelija voi muuttaa sovinnon ehtoja näiden kannanottojen perusteella.

(2) Jos sopijapuolet pääsevät sovintoon riitaisuuden ratkaisemisesta, ne laativat ja allekirjoittavat kirjallisen sovintosopimuksen.² Sopijapuolten pyynnöstä sovittelija laatii tai auttaa sopijapuolia laatimaan sovintosopimuksen.

(3) Sopijapuolet allekirjoittavat niitä sitovan sovintosopimuksen.

SALASSAPITO

14 Artikla

Sovittelijan ja sopijapuolten on pidettävä salassa kaikki sovittelumenettelyyn liittyvät seikat. Salassapitovaatimus koskee myös sovittelusopimusta, ellei sen paljastaminen ole välttämätöntä sopimuksen toteuttamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi.

SOVITTELUMENETTELYN PÄÄTTÄMINEN

15 Artikla

Sovittelumenettely päättyy:

- (a) Sopijapuolten allekirjoittaessa sovittelusopimuksen; tai
- (b) Sovittelijan sopijapuolten kanssa ensin neuvoteltuaan ilmoittaessa kirjallisesti, että enemmät sovitteluponnistukset eivät enää ole perusteltuja; tai
- (c) Sopijapuolten ilmoittaessa kirjallisesti sovittelijalle sovittelumenettelyn päättymisestä; tai

---

² Sopijapuolet haluavat ehkä harkita sellaisen lausekkeen sisällyttämistä sovintosopimukseen, jonka mukaan sovintosopimuksesta johtuva tai siihen liittyvä riitaisuus alistetaan välimiesmenettelyyn.

(d) Sopijapuolen ilmoittaessa kirjallisesti toiselle sopijapuolelle ja mahdollisesti nimitetylle sovittelijalle, että sovittelumenettely päättyy.

TURVAUTUMINEN VÄLIMIESMENETTELYYN TAI OIKEUDENKÄYNTIIN

16 Artikla

Sopijapuolet sitoutuvat siihen, että ne eivät sovittelumenettelyn aikana käynnistä välimiesmenettelyä tai oikeudenkäyntiä sovittelumenettelyn kohteena olevan riitaisuuden osalta lukuun ottamatta sitä, että sopijapuoli voi käynnistää välimiesmenettelyn tai oikeudenkäynnin, jos tällainen menettely on sen käsityksen mukaan välttämätön sillä olevien oikeuksien turvaamiseksi.

KUSTANNUKSET

17 Artikla

(1) Sovittelumenettelyn päättyttyä sovittelija ilmoittaa sovittelun kustannukset kirjallisesti sopijapuolille. ”Kustannuksiin” sisältyvät vain:

(a) Sovittelijan palkkio, jonka on oltava määrältään kohtuullinen;

(b) Sovittelijan matka- ja muut kulut;

(c) Sovittelijan sopijapuolten suostumuksella kutsumien todistajien matka- ja muut kulut;

(d) Sovittelijan sopijapuolten suostumuksella pyytämien asiantuntijoiden kulut;

(e) Näiden sääntöjen 4 artiklan (2)(b) kohdan ja 8 artiklan nojalla annetun avun kustannukset.

(2) Sopijapuolet vastaavat puoliksi edellä määritellyistä kustannuksista, ellei sovintosopimuksessa toisin sovita. Kaikista muista sopijapuolelle aiheutuneista kustannuksista vastaa kyseinen sopijapuoli.

ENNAKKOMAKSUT

18 Artikla

- (1) Kun sovittelija nimitetään, hän voi pyytää kummaltakin sopijapuolelta yhtä suuren ennakkomaksun 17 artiklan (1) kohdassa tarkoitetuista kustannuksista.
- (2) Sovittelumenettelyn aikana sovittelija voi pyytää kummaltakin sopijapuolelta saman suuruisen lisäennakon.
- (3) Jos kumpikaan sopijapuoli ei 30 päivän kuluessa maksa tämän artiklan (1) ja (2) kohdan nojalla vaadittua ennakkomaksua, sovittelija voi keskeyttää menettelyn tai ilmoittaa sovittelun päättymisestä kirjallisesti sopijapuolille, jolloin menettely päättyy ilmoituksen päivänä.
- (4) Sovittelumenettelyn päätyttyä sovittelija esittää sopijapuolille tilityksen saaduista ennakkomaksuista ja palauttaa niistä ylijääneen osan sopijapuolille.

SOVITTELIJAN ROOLI MUISSA MENETTELYISSÄ

19 Artikla

Sopijapuolet ja sovittelija sitoutuvat siihen, että sovittelija ei toimi välimiehenä eikä sopijapuolen asianmiehenä tai avustajana välimiesmenettelyssä tai oikeudenkäynnissä, joka koskee sovittelumenettelyn kohteena olevaa riitaisuutta. Sopijapuolet sitoutuvat myös siihen, että ne eivät nimeä sovittelijaa todistajaksi tällaiseen menettelyyn.

TODISTEIDEN HYVÄKSYMINEN MUISSA MENETTELYISSÄ

20 Artikla

Sopijapuolet sitoutuvat siihen, että ne eivät vetoa seuraaviin seikkoihin eivätkä esitä niitä todisteena välimiesmenettelyssä tai oikeudenkäynnissä siitä riippumatta, liittyykö kyseinen menettely kysymyksessä olevaan sovittelumenettelyyn:

- (a) Sopijapuolen esittämä riitaisuuden mahdollista ratkaisemista koskeva mielipide tai ehdotus;
- (b) Toisen sopijapuolen tunnustus sovittelumenettelyn aikana;
- (c) Sovittelijan tekemä ehdotus;
- (d) Se seikka, että toinen sopijapuoli oli ilmoittanut valmiutensa hyväksyä sovittelijan tekemän sovintoehdotuksen.

SOVITTELUA KOSKEVA MALLILAUSEKE

Jos sopijapuolet tästä sopimuksesta johtuvan taikka siihen liittyvän riitaisuuden osalta haluavat pyrkiä tuon riitaisuuden sovinnolliseen ratkaisemiseen sovittelun avulla, sovittelu tapahtuu UNCITRALin tällä hetkellä voimassa olevien sovittelusääntöjen mukaisesti.

(Sopijapuolet voivat sopia muista sovittelulausekkeista.)

* * *